

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobce: D. E.
nar. X
st. přísl. X
pobytem X

proti

žalované: Policie České republiky,
Krajské ředitelství policie kraje Vysočina,
odbor cizinecké policie
oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort
sídlem Wolkerova 4448/37, 586 01 Jihlava

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 29. 1. 2022, čj. KRPJ-126243-43/ČJ-2021-160022-SV

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá p r á v o na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované se nepřiznává p r á v o na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou ze dne 1. 3. 2022 podanou prostřednictvím žalované žalobce brojil proti rozhodnutí žalované ze dne rozhodnutím ze dne 29. 1. 2022, č. j. KRPJ-126243-43/ČJ-2021-160022-SV, bylo rozhodnuto o prodloužení zajištění žalobce v Zařízení pro zajištění cizinců (dále jen „ZZC“) Vyšší Lhoty ve smyslu ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“ či „ZPC“) za účelem správního vyhoštění. Doba zajištění se podle ustanovení § 125 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb. počítá od okamžiku omezení osobní svobody, tj. od 26. 11. 2021.

II. Napadené rozhodnutí

2. Výrok napadeného rozhodnutí je formulován následovně:
„Žalobce se podle ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., zajišťuje za účelem správního vyhoštění, neboť je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání. Doba zjištění cizince se podle ustanovení § 125 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., stanovuje na 70 dnů od skončení doby zajištění cizince předchozím rozhodnutím, vedeným pod č. j. KRPJ-126243- 23/ČJ-2021-160022-SV. Tímto se doba trvání zajištění v souladu s ustanovením § 124 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb. prodlužuje. Doba zajištění se podle ustanovení § 125 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb. počítá od okamžiku omezení osobní svobody, tj. od 26. 11. 2021.“
3. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaná nejprve shrnula relevantní právní úpravu obsaženou v ustanoveních § 125 odst. 1 a § 124 odst. 3 ZPC. Dále shrnula okolnosti, za nichž byl žalobce kontrolován Policií ČR a následně zajištěn.
2. Z podkladů pro rozhodnutí vyplývá, že žalobce byl zajištěn dne 26. 11. 2021 v blízkosti čerpací stanice MOL na 95 km dálnice D1 směr Praha spolu s dalšími cizinci. Na výzvu žalobce nepředložil žádný cestovní doklad ani jiný doklad, jímž by prokázal svou totožnost a který by ho opravňoval ke vstupu a k pobytu na území ČR. Proto s ním bylo zahájeno řízení o uložení správního vyhoštění podle ustanovení § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 a § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona č. 326/1999 Sb. Důvodem k zahájení předmětného správního řízení byla skutečnost, že cizinec pobývá na území bez platného cestovního dokladu, bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu nebyl oprávněn.
3. Při výslechu dne 27. 11. 2021 uvedl svou totožnost a vypověděl, že je státním příslušníkem Tuniska. Cestovní doklady cestou ztratil, protože cestu absolvoval ilegálně za pomoci převaděčů. Cestoval přes Turecko, Srbsko a Rumunsko, kde nastoupili do kamionu, z něhož pak vystoupili až v ČR. Chce pokračovat v cestě do Itálie za svou manželkou. Do Tuniska se vrátit nechce zejm. kvůli finanční a životní situaci, ačkoliv tam má rodinu (rodiče a sourozence). Na území ČR nemá žádné vazby.
4. Ze shromážděných podkladů bylo jednoznačně prokázáno, že žalobce dne 11. 8. 2021 pobýval na území ČR bez platného cestovního dokladu a bez platného oprávnění k pobytu, ačkoliv k tomu nebyl oprávněn. Žalobci bylo dne 12. 8. 2021 vydáno a

doručeno rozhodnutí o uložení správního vyhoštění, jímž mu byla stanovena doba, po kterou nemůže vstoupit na území států EU v délce tří let. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 24. 8. 2021.

5. Podle názoru žalované existuje v jeho případě vážné nebezpečí zmaření výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalobce neskýtá jakoukoliv záruku, že bude plnit povinnosti správním orgánem uložené. V jeho případě navíc není hodnověrně prokázána totožnost, neboť žalobce nemá cestovní doklad ani jiný doklad totožnosti. Důvěryhodnost žalobce je značně oslabena a určitě by mařil výkon úředního rozhodnutí, a to i vzhledem ke skutečnosti, že na území ČR nemá hlášenou žádnou adresu pobytu a pohybuje se zde jako člověk bez domova. Do země původu se vrátit nechce, přičemž naopak chce pokračovat v cestě do Itálie.
6. Žalovaná se dále zabývala tím, zda není v případě žalobce možno použít mírnější opatření. Z prokázaného cizincova jednání by mírnější donucovací opatření nebyla dle názoru žalované účinná a uložení zvláštního opatření za účelem vycestování podle výše uvedeného § 123b zákona č. 326/1999 Sb. by v tomto případě bylo neúčelné a zjevně nedostačující.
7. Žalovaná uvedla, že žalobce nemá v současné době na území České republiky žádný povolený pobyt. Původně ani neměl v úmyslu v České republice pobývat, přicestoval sem společně s dalšími osobami na nápravě kamionu. Jelikož není Česká republika zemí, kde chtěl cizinec pobývat, a ani tak neměl v úmyslu splnit svou zákonnou povinnost do 3 pracovních dnů ode dne vstupu na území nahlásit na policii místo pobytu na území (§ 93 odst. 1 ZPC), bylo by dle názoru správního orgánu zjevně obtížné provádět na místě ve smyslu § 123b odst. 1 písm. a) ZPC pobytovou kontrolu za účelem zjištění, zda se cizinec na uvedené adrese skutečně zdržuje. Žalovaná zdůraznila, že žalobce tu nemá žádné skutečné zázemí.
8. Dále žalovaná k možné aplikaci finanční záruky jako mírnějšího opatření uvedla, že žalobce nedisponuje finančními prostředky, které by mohly být použity ke složení finanční záruky. Cizinec ani neuvedl žádné osoby, na které by se mohl ohledně finanční pomoci obrátit. Na základě uvedených zjištění má žalovaná za to, že ani cizinec, ani žádná jiná osoba, nejsou schopni složit finanční záruku ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním.
9. Obdobně žalovaná vyhodnotila též možnost aplikace povinnosti hlásit se policii ve stanovených intervalech. Shrnula, že žalobce vědomě a úmyslně nerespektuje povinnosti jí uložené, neskýtá záruku, že bude spolupracovat s orgány policie. Příslušný správní orgán tedy dospěl k závěru, že důvěryhodnost cizince je oslabena, a proto jeho jednání vzbudilo důvodnou obavu, že se na území České republiky bude skrývat a tím mařit výkon úředního rozhodnutí.
10. Žalovaná se zabývala dále tím, zda v případě žalobce trvají důvody pro zajištění. Shrnula genezi komunikace s Ředitelstvím služby cizinecké policie Praha (dále jen „ŘSCP Praha“), které v rámci své věcné příslušnosti komunikuje s velvyslanectvím státu, jehož je účastník řízení státním příslušníkem. Ze strany žalované byla na

Ředitelství služby cizinecké policie dále dne 17. 12. 2021 odeslala žádost o zajištění náležitostí spojených se správním vyhoštěním cizince. Dále žalovaná ve snaze urychlit správní vyhoštění cizince zaslala dne 26. 1. 2022 žádost o informaci k náležitostem samotné realizace správního vyhoštění. Dle sdělení Ředitelství služby cizinecké policie byly dne 13. 12. 2021 zaslány na Velvyslanectví Tuniské republiky v Praze dokumenty týkající se ověření totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu. Doposud však nebyla cizincova totožnost ze strany Velvyslanectví Tuniska ověřena.

11. Ředitelství služby cizinecké policie ve svém sdělení dále uvádí, že spolupráce s Velvyslanectvím Tuniska v rámci ověřování totožnosti a vystavování náhradních cestovních dokladů je velmi dobrá, v několika případech byla totožnost cizince ověřena, byl mu vydán náhradní cestovní doklad a realizace správního vyhoštění byla provedena, avšak délka daného procesu se pohybuje okolo dvou měsíců.
12. V rámci prodloužení doby trvání zajištění žalovaná rovněž přihlédla k době, která je nutná k zabezpečení přepravních dokladů, kdy Ředitelství služby cizinecké policie jako příslušný správní orgán podle § 163 odst. 1 písm. i) ZPC obstarává letenku nebo vyjednává průvoz cizince přes jiné státy Evropské unie, kdy je nutné zajistit policejní eskortu přes dotčený stát, a komunikuje se státem o navrácení cizince do domovského státu, přičemž doba k zajištění těchto náležitostí trvá přibližně jeden měsíc. V současné době jsou veškeré tyto úkony ztíženy situací ohledně pandemie nemoci COVID-19, na základě které došlo k omezení letového provozu a každý země má svými pravidly omezen vstup osob na území.

III. Žaloba

13. V žalobě proti napadenému rozhodnutí žalobce uvedl následující žalobní body. V **prvním žalobním bodě** žalobce uvedl, že prodloužení zajištění je nezákonné, protože účel zajištění nemůže být naplněn. Žalobce namítá, že správní orgán porušil ustanovení § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců ve spojení s čl. 5 odst. 1 písm. f Úmluvy a ustanovení § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a výše zmíněné rozhodnutí o prodloužení zajištění je tedy nezákonné.
14. Podle názoru žalobce z napadeného rozhodnutí vůbec nevyplývá, na jakém základě se žalovaný domnívá, že v průběhu běhu doby dojde k realizaci zajištění. Odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 119/2011-39 ze dne 2. 11. 2011, podle něhož správní orgány jsou povinny při rozhodování o prodloužení doby zajištění cizince podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců na území České republiky, důkladně a svědomitě posuzovat skutečnosti, které by prodloužení zajištění odůvodňovaly. Uvedené skutečnosti musí být přesvědčivým a nezpochybnitelným způsobem doloženy ve spisovém materiálu. Nejsou-li tyto podmínky respektovány, nemá skutková podstata, z níž správní orgán v řízení vychází, oporu v předloženém spisovém materiálu.

15. Ze zhodnocení situace žalovanou pouze vyplývá, že momentálně nelze vyhoštění realizovat, protože je nutno zohlednit dobu potřebnou k realizaci správního vyhoštění s ohledem na nutné kroky a nejasný prvek rozhodování, a to pandemii Covid-19. Ve vztahu k těmto objektivním okolnostem však žalovaný v rozporu s výše uvedenými požadavky nijak nespecifikuje jejich vliv na možnost realizace správního vyhoštění ve stanovené lhůtě, což samo o sobě implikuje, že možnost realizace vyhoštění v dané lhůtě nemusí být vůbec reálná.
16. Žalovaná se nezabývala ani tím, zda lze z jeho zkušeností s jednání s příslušnými orgány země původu vůbec usuzovat na to, zda bude možné vyhoštění v dané lhůtě realizovat. Osamělá poznámka žalovaného správního orgánu o neurčitém počtu realizací správních vyhoštění tuniských občanů nijak neodůvodňuje závěr, že doba prodloužení stanovená ve výroku rozhodnutí je přiměřená. Sám žalovaný konkretizuje dobu přípravy před realizací vyhoštění na dobu „*okolo dvou měsíců*“, když v současné době je žalobce zajištěn již déle než dva a půl měsíce (od 26. 11. 2021) a dosud nedošlo ani k jeho ověření totožnosti.
17. Při rozhodování o zajištění a realizaci správního vyhoštění je nutné také přihlížet k celosvětové pandemii onemocnění Covid 19, která celý proces komplikuje, což sice sama žalovaná uvádí, ve svých úvahách se však nijak nezabývá pandemickou situací v zemi žalobce či situací v potenciálně tranzitních zemích. Žalobce se právě také z tohoto důvodu obává, že jeho zajištění bude správním orgánem následně opětovně prodloužováno do maximální možné doby 180 dní, jelikož i v souvislosti se zmíněnou pandemií nelze předpokládat, že správní vyhoštění do země původu bude opravdu realizováno.
18. Podle Evropského soudu pro lidská práva lze zbavení osobní svobody podle čl. 5 odst. 1 písm. f) Evropské úmluvy ospravedlnit pouze probíhajícím vyhošťovacím nebo vydávacím řízením. Pokud takové řízení není vedeno s náležitou pečlivostí, zajištění přestává být v souladu s tímto ustanovením. Je tedy nutné posuzovat, zda délka řízení o vyhoštění nebyla nepřiměřeně dlouhá.
19. Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva tedy vyplývá, že harmonogram konkrétních kroků, které správní orgán v řízení o správním vyhoštění žalobce činí, je sice na úvaze správního orgánu, nicméně řízení o správním vyhoštění musí být vedeno s náležitou pečlivostí, aktivně a svědomitě, aby prodloužení zajištění žalobce bylo oprávněné. Z napadeného rozhodnutí o prodloužení zajištění není seznatelné, jakými úvahami se správní orgán řídil, když dospěl k závěru, že správní vyhoštění bude možné realizovat v době stanovené rozhodnutím o prodloužení zajištění (70 dnů).
20. Žádné konkrétní případy z praxe potvrzující reálnost provedení vyhoštění žalobce v termínu prodloužení zajištění žalovaný na podporu neuvádí. Žalobce se domnívá, že žalovaná měla svou úvahu o realizovatelnosti správního vyhoštění především podepřít svou minulou praxí a zároveň aktuální faktickou možností deportace.

21. Ve **druhém žalobním bodě** žalobce namítl, že v jeho případě žalovanému se nepodařilo prokázat, že žalobce bude případný výkon správního vyhoštění mařit. V této souvislosti poukazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, dle které ust. § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců uvádí demonstrativní výčet skutečností odůvodňujících zmíněné nebezpečí a míří především na případy, kdy cizinec v minulosti hrubým způsobem porušil zákon o pobytu cizinců. Žalobce vyjádřil přesvědčení, že jeho jednání nelze pod § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců podřadit. Žalobce nesouhlasí s argumentací žalované, že z postupu žalobce je zřejmé, že v jeho případě nemohou být účinně uplatněna mírnější donucovací opatření. Alternativou k zajištění v omezení osobní svobody žadatele je pobyt na adrese nahlášené policii, případně se zdržovat v místě policií určeném.
22. Žalobce má tedy za to, že v jeho případě postačuje uložení mírnějšího opatření, tj. některého ze zvláštních opatření za účelem vycestování podle ust. § 123b zákona o pobytu cizinců. Skutečnost, že cizinec nemá v České republice žádnou adresu pobytu, nepostačuje jako argument, kvůli kterému nelze využít zvláštní opatření, neboť jde o faktickou možnost být někde ubytován, nikoliv o formální hledisko toho, zda je žalobce oficiálně hlášen na nějaké adrese. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí se zdá, že již samotný nelegální pobyt je v tomto kontextu důvodem k zajištění, což by pak činilo ust. § 123b ZPC o zvláštních opatřeních zcela obsoletní, protože by každý cizinec nepobývající na základě oprávněných dokladů, by byl automaticky zajištěn.
23. Napadené rozhodnutí tedy bylo vydáno v rozporu s ustanovením § 3 ve spojení s ustanovením § 2 odst. 3 a 4 správního řádu, protože žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav a rozhodnutí představuje nepřiměřený zásah do práv žalobce na osobní svobodu.
24. Ve **třetím žalobním bodě** dále žalobce zpochybnil jasnost a určitost stanovení intervalu doby prodloužení zajištění. Ve výroku napadeného rozhodnutí je uvedeno, že žalobce „*se podle ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., zajišťuje za účelem správního vyhoštění*“ a i z odůvodnění rozhodnutí, které se zabývá žalobcovým nelegálním pobytem a příchodem do země (nikoli jako odkaz na původní rozhodnutí o zajištění) tak plyne, že se jedná o vydání nového rozhodnutí o zajištění. Nicméně i pokud by se jednalo o prodloužení doby trvání zajištění na základě již shodných trvajících důvodů, oznámením napadeného rozhodnutí by bylo dosavadní rozhodnutí o zajištění zrušeno.
25. Napadené rozhodnutí neuvádí, do jaké doby bylo stanoveno zajištění rozhodnutím předchozím. Žalobce ani nebyl poučen, do kdy trvala doba zajištění na základě předcházejícího rozhodnutí a hlavně nebyl poučen ani o skutečnosti, že oznámením napadeného rozhodnutí se dosavadní rozhodnutí ruší a tedy nemůže ani doběhnout lhůta k zajištění v předcházejícím rozhodnutí stanovená.
26. Podle žalobce nelze presumovat bez dalšího, že lhůta zajištění stanovená předcházejícím rozhodnutím automaticky uběhla oznámením tohoto napadeného rozhodnutí, protože o tomto nebyl účastník poučen. Běh počátku lhůty 70-ti

denního zajištění stanovené napadeným rozhodnutím, je tak absolutně nejasný. Je sporné, zdali jím být dle § 125 odst. 6 ZPC okamžik předání touto žalobou napadeného rozhodnutí, anebo jím má být podle výroku napadeného rozhodnutí okamžik „od skončení zajištění cizince předchozím rozhodnutím vedeným pod č. j. KRPJ-126243-23/ČJ-2021-160022-SV" nebo je nutno vycházet z poslední části výroku v odst. 2, kde je uvedeno, že „(d)oba zajištění se podle ustanovení § 125 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb. počítá od okamžiku omezení osobní svobody, tj. od 26.11.2021".

27. Z výše uvedených důvodů žalobce žádá soud o zrušení napadeného rozhodnutí pro nezákonnost a nepřezkoumatelnost.

IV. Vyjádření žalované

28. Ve svém vyjádření žalovaná shrnula průběh správního řízení. K žalobním námitkám předně uvedla, že nesouhlasí s tvrzením žalobce, že správní orgán porušil ustanovení § 124 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb. ve spojení s čl. 5 odst. 1 písm. f) Evropské úmluvy o lidských právech a ustanovení § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., a rozhodnutí o prodloužení zajištění, které mu bylo vydáno dne 29. 1. 2022, pod č. j. KRPJ-126243-43/ČJ-2021-160022-SV, je nezákonné.
29. Žalovaná uvádí a klade důraz na skutečnost, že žalobce je cizím státním příslušníkem, jehož identita nebyla doposud ověřena, neboť tento nedisponuje žádným dokladem, na základě kterého by byl ztotožněn. Cizinec na území České republiky, potažmo již na území jiných členských států Evropské unie, přes které migroval, vstoupil bez cestovního dokladu a oprávnění k pobytu. Svého neoprávněného vstupu na území si byl plně vědom. Důvěryhodnost cizince je tedy již od počátku značně oslabena. Žalovaná především dbá na dodržování právních předpisů České republiky a Evropské unie, jíž členem Česká republika je.
30. Nelze akceptovat, aby se na území pohyboval cizinec bez ověřené totožnosti, kdy navíc je zcela zřejmé, že tento ani na území České republiky zůstat nehodlá, ale ani nemá zájem o návrat do domovského státu, naopak chce dosáhnout svého cíle, tedy odcestovat do některého z členských států Evropské unie, kde by si údajně ekonomicky zlepšil svoji situaci. Zajištění cizince (omezení osobní svobody člověka) je dle názoru žalované v souladu se zákonem, tedy na základě dostatečně srozumitelného, předvídatelného a dostupného práva, tak jak uvádí Evropský soud pro lidská práva v čl. 5 odst. 1 písm. f) Evropské úmluvy o lidských právech.
31. K námitce žalovaná dále uvádí, že po celou dobu trvání zajištění žalobce je v kontaktu s ŘSCP, které je kompetentní k ověřování totožností cizinců a s tím spojené vydání nových cestovních dokladů, a následně pak k zajištění přepravních dokladů, na základě kterých je správní vyhoštění realizováno. Žalovaná odkázala na sdělení Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 26. 1. 2022. Na základě tohoto sdělení žalovaná vyhodnotila, že bude možné získat potřebné náležitosti a realizace správního vyhoštění v případě žalobce proběhne, proto přistoupila k opětovnému prodloužení zajištění cizince. Žalovaná poukazuje na judikaturu správních soudů,

podle níž v řízení o zajištění proto není nutné postavit najisto, že vyhoštění cizince bude skutečně realizováno. Postačí závěr o možnosti vyhoštění.

32. Dle názoru žalované je v předmětném rozhodnutí dostatečně zdůvodněno, proč nebylo přistoupeno k mírnější donucovací opatřením a uložení zvláštního opatření za účelem vycestování podle ust. § 123b ZPC.
33. K nejasně stanovené době počátku a běhu prodloužení zajištění lze konstatovat, že i ustálená rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu, rozhodnutí o prodloužení zajištění je nutno chápat jako rozhodnutí navazující na rozhodnutí o zajištění, které upravuje dobu, resp. délku zajištění. V prvotním rozhodnutí o zajištění žalobce vydaném dne 28. 11. 2021 byla stanovena doba zajištění na 70 dnů od okamžiku omezení osobní svobody. Z dikce výroku napadeného rozhodnutí tedy není pochyb o tom, že byla vydanými rozhodnutími stanovena doba zajištění v celkovém součtu 140 dnů. Ze zákona o pobytu cizinců pak vyplývá, že doba zajištění se počítá od okamžiku omezení osobní svobody tak, aby v souhrnu nedošlo k překročení zákonem stanoveného počtu dnů.
34. K námitce o chybějícím datu převzetí žalovaná poznamenala, že v rozhodnutí, které je součástí spisového materiálu žalované, je toto datum cizincem vlastnoručně napsáno. Z uvedených důvodů žalovaná navrhlá zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

V. Správní spis

35. Ze **správního spisu** vyplývá, že žalobce byl nalezen na dálničním odpočívadle u čerpací stanice MOL na 96km D1 ve směru jízdy na Prahu. Žalobce u sebe neměl žádný cestovní doklad. U žalobce byla zadržena kromě drobných věcí též hotovost 50 EUR a drobné v dinárech a Leu.
36. Dne 27. 11. 2021 bylo s žalobcem zahájeno řízení o uložení správního vyhoštění. Při výslechu dne 28. 11. 2021 žalobce uvedl, že přicestoval na podvozku nákladního automobilu. Dále vysvětlil, že má celou rodinu v Tunisku, ale jeho manželka žije v Itálii. Žalobce dříve žádal o sloučení rodiny, ale tato žádost mu byla zamítnuta. Proto se žalobce rozhodl odjet za manželkou do Itálie. Cestoval nejprve do Istanbulu a odtud do Bělehradu. Ze Srbska pak přes Rumunsku cestoval autobusem na maďarské hranice a přes ně se dostal na nápravě kamionu. Vystoupil až v České republice. Na území ČR nemá žádného příbuzného ani osobu blízkou. Jeho cílovou zemí je Itálie. Neexistují důvody, které by mu bránily ve vycestování z území ČR, ale do Tunisu se vrátit nechce kvůli finanční a životní situaci. Finanční prostředky na cestu nemá.
37. Rozhodnutím ze dne 28. 11. 2021, č. j. KRPJ-126243-22/ČJ-2021-160022-SV bylo žalobci uloženo správní vyhoštění a zákaz vstupu na území členských států EU v délce dvou let. Žalobce byl zajištěn rozhodnutím ze dne 27. 11. 2021, č. j. KRPJ-126243-23/ČJ-2021-160022-SV, které nabylo právní moci dne 28. 11. 2021, a to podle ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) ZPC na dobu 70 dnů od okamžiku omezení osobní svobody, tj. ode dne 26. 11. 2021.

38. Žalovaná zaslala dne 29. 11. 2021 Ředitelství služby cizinecké policie Praha žádost o ověření totožnosti osoby žalobce a zajištění cestovního dokladu. Dále dne 17. 12. 2021 zaslala žádost o zajištění náležitostí k realizaci správního vyhoštění z území EU. Přípisem ze dne 26. 1. 2022 adresovaným ŘSCP Praha urgovala žalovaná sdělení informací o ověření totožnosti a možnosti provedení výkonu správního vyhoštění zpět do země původu.
39. ŘSCP Praha zaslalo žalované přípis ze dne 26. 1. 2022, jímž sdělilo, že veškeré dokumenty stran zjištění totožnosti a vystavení náhradního cestovního dokladu pro žalobce byly zaslány dne 13. 12. 2021 na Velvyslanectví Tuniska v Praze. Do dnešního dne nebyla v dané věci poskytnuta žádná odpověď. Dále ŘSCP Praha sdělilo, že v předchozích případech ověřování totožnosti státních příslušníků Tuniska byla dobrá spolupráce, kdy byl v několika případech vydán náhradní cestovní doklad a byla provedena též realizace správního vyhoštění. Lhůta odpovědi ze strany velvyslanectví je v těchto případech *minimálně dva měsíce*. V případě ověření totožnosti a vydání náhradního dokladu bude ŘSCP následně činit kroky nezbytné pro přípravu realizace jeho správního vyhoštění (zajištění letenek, policejní eskorty atd.)

VI. Posouzení věci krajským soudem

40. O žalobě krajský soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“) a ve smyslu § 172 odst. 5 ZPC ve věci rozhodl bez nařízení ústního jednání, neboť žalobce nařízení jednání nepožadoval a soud neshledal v posuzované věci nařízení jednání jako nezbytné.
41. Napadené rozhodnutí tedy krajský soud přezkoumal v řízení podle prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s., přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu zjištěného k datu vydání napadeného rozhodnutí, který je zachycen ve správním spisu žalované.
42. Žaloba **není důvodná**.
43. Krajský soud úvodem shrnuje, že žalobce byl v předmětné věci podruhé zajištěn za účelem jeho správního vyhoštění ve smyslu ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) ZPC, přičemž doba zajištění podle napadeného rozhodnutí byla prodloužena o 70 dnů. Podle tohoto ustanovení platí, že *„Policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.“*

A) Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí a náležitosti jeho výroku

44. Krajský soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí v kontextu žalobních námitek obsažených ve třetím žalobním bodě. V první řadě krajský soud uvádí, že žalobce zcela trefně poukázal na nedostatky výroku napadeného rozhodnutí. Díkce zvolená žalovanou, že žalobce se „zajišťuje“, rozhodně neodpovídá aplikovanému ustanovení § 124 odst. 3 věty třetí a čtvrté ZPC, podle něhož platí, že *Je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je policie oprávněna dobu trvání zajištění **prodloužit**, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení.*“ Jednoznačně měla být žalovanou užita díkce odpovídající pojmu „prodloužit dobu trvání zajištění“, který užívá zákon.
45. Z kontextu výroku napadeného rozhodnutí i jeho odůvodnění pak plyne, že jde zcela jednoznačně o prodloužení zajištění ve smyslu citovaného ustanovení. Zvolená díkce výroku napadeného rozhodnutí tedy přesně neodpovídá smyslu a účelu provedeného správního úkonu, tedy prodloužení zajištění o stanovenou dobu.
46. Rovněž tak lze žalobci přitakat, že jazykové vyjádření doby prodloužení zajištění je poněkud stručné a může vzbuzovat určité pochybnosti. Žalovaná v podstatě jen odkázala na prvotní rozhodnutí o zajištění, jímž byla též stanovena doba zajištění 70 dnů, a to ode dne 26. 11. 2021. Není zde tedy podrobně rozvedeno, kdy končí původní doba zajištění žalobce podle prvotního rozhodnutí o zajištění a kdy začíná doba prodloužení zajištění na základě napadeného rozhodnutí. Bylo by na místě, aby žalovaná uchopila svou povinnost vyjádřit výrok svého rozhodnutí dostatečně určitě a srozumitelně (§ 68 odst. 2 správního řádu) s dostatečnou vážností, která se odrazí v podrobnosti výroku rozhodnutí o zajištění.
47. Krajský soud přesto nepřitakal žalobci v hodnocení těchto důvodně vytýkaných nedostatků. Je toho názoru, že z kontextu napadeného rozhodnutí a obsahu správního spisu jsou případné pochybnosti o pravém významu a smyslu výroku napadeného rozhodnutí zcela jasně vysvětlitelné, takže v systematické a věcné souvislosti neexistují materiální pochyby o tom, co žalovaná ve výroku napadeného rozhodnutí stanovila.
48. Konkrétně vzato krajský soud interpretuje výrok napadeného rozhodnutí tak, že z odkazu na prvostupňové rozhodnutí o zajištění ze dne 27. 11. 2021, č. j. KRPJ-126243-23/ČJ-2021-160022-SV, které je založeno ve správním spisu a o němž není mezi účastníky sporu, zcela logicky rozhodla žalovaná o zajištění žalobce nikoliv ode dne vydání napadeného rozhodnutí, ale od skončení doby zajištění v délce 70 dnů stanovené prvotním rozhodnutím o zajištění (viz k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2019, č. j. 4 Azs 2/2019 – 24, přístupný na www.nssoud.cz).
49. Podporou pro tento závěr budiž judikaturou potvrzený a konstantně zastávaný názor, že v případě systematického a pragmatického vztahu mezi prvotním rozhodnutím o zajištění a rozhodnutím o prodloužení zajištění je poměr řetězení, a nikoliv nahrazení jednoho rozhodnutí druhým. Důležité je to i proto, že v případě soudního přezkumu prvotního i a navazujícího rozhodnutí, jejichž společným

jmenovatelem je úprava doby zajištění žalobce ve smyslu dikce zákona (prodloužení či opakované prodloužení zajištění), je třeba trvat na tom, že prvotní rozhodnutí s vydáním ani právní mocí navazujícího rozhodnutí o zajištění nezaniká.

50. V předmětné věci se ani z povahy věci nemohlo jednat o tzv. nové rozhodnutí o zajištění, které je v kontextu zajištění za účelem správního vyhoštění upraveno v ustanovení §124 odst. 4 ZPC, a to ve vazbě na rozhodování o zajištění ve smyslu § 46a zákona o azylu. Podle citovaného ustanovení platí, že *Policie vydá nové rozhodnutí o zajištění, nerozhodlo-li ministerstvo podle zákona o azylu, jde-li o cizince zajištěného podle tohoto zákona, který požádal o udělení mezinárodní ochrany, a existují oprávněné důvody se domnívat, že ač mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, podal žádost o udělení mezinárodní ochrany s cílem vyhnout se brozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny, nebo je pozdržet. Nové rozhodnutí o zajištění policie vydá do 3 dnů od doby, kdy mělo ministerstvo rozhodnout o zajištění.*
51. Ze skutkových okolností případu je zcela jednoznačné, že o tento případ se nejednalo, a že tedy napadené rozhodnutí bylo jednoznačně vydáno v režimu prodloužení zajištění, a nikoliv nového zajištění cizince.
52. Ohledně namítaného pochybení z hlediska stanovení počátku doby zajištění se krajský soud již vyjádřil v předcházejících odstavcích. Pokud se týká stanovení konce doby zajištění, lze ho dopočítat tak, že od počátku doby zajištění se přičte dvakrát 70 dnů, tedy celkem 140 dnů doby zajištění, a to ode dne 26. 11. 2021, od něhož plyne ze zákona doba zajištění jakožto od prvotního okamžiku omezení žalobce na osobní svobodě (§ 125 odst. 1 ZPC). Je však pravdou, že z rozhodovací praxe orgánů žalované ve věcech zajištění lze jednoznačně konstatovat, že se datum ukončení doby zajištění pravidelně objevuje. Krajský soud tedy tento nedostatek žalované vytýká, nicméně vzhledem k tomu, že nejde o zákonnou náležitost rozhodnutí o prodloužení zajištění, avšak náležitost pravidelnou, nepovažuje ani tento nedostatek za důvod nepřezkoumatelnosti výroku napadeného rozhodnutí.
53. Námitku žalobce, že napadené rozhodnutí trpí vadou ve smyslu nedostatku formálních náležitostí, neboť na něm chybí datum a vlastnoruční podpis žalobce stvrzující jeho převzetí (a tedy i nabytí právní moci), je z hlediska obsahu správního spisu zcela nedůvodná. Originál napadeného rozhodnutí je opatřen doložkou o převzetí ke dne 31. 1. 2022 a opatřen vlastnoručním podpisem žalobce.
54. Krajský soud souhrnně uvádí, že i přes řadu shledaných nedostatků ve formálním vyjádření smyslu výroku napadeného rozhodnutí nedospěl k závěru, že by kvůli nim bylo napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. ani nezákonné, přičemž dodává, že je zcela zřejmé, některé z nich lze přičíst na vrub mechanickému opisování rozhodnutí z těch dříve vydaných.

B) Použití mírnějších prostředků (alternativy zajištění)

55. Žalobce ve druhém žalobním bodě zpochybnil podmínku nezbytnosti prodloužení zajištění žalobce, a to s odkazem na možnost aplikace tzv. mírnějších zvláštních

opatření za účelem vycestování (alternativ zajištění). Těmi jsou podle ustanovení § 123b ZPC a) *povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly*, b) *složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“) cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“)*, c) *povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené, nebo d) povinnost cizince zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly*.

56. Krajský soud se těmito námitkami neztotožnil, a to z následujících důvodů. Ze skutkových okolností zajištění žalobce zcela jasně vyplývá, že žalobce nemá v úmyslu se vůbec zdržovat na území ČR, kde vystoupil zcela náhodou. Žalovaná zdůvodnila dostatečně podrobně, že v jeho případě nepřipadá v úvahu ani oznamovací povinnost pobytu a pobytová kontrola ani povinnost hlásit se policii či zdržovat se na místě určeném policií.
57. Jakkoliv samotný nelegální pobyt žalobce na území ČR nemůže odůvodnit jeho zajištění, okolnosti jeho vstupu na území a jeho tvrzené úmysly (nelegální tranzit dále do schengenského prostoru) již nezbytnost zajištění žalobce odůvodňují zcela přesvědčivě. Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016 - 43 *je povinností správního orgánu zvážit zejména osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených Českou republikou nebo jinými státy EU (včetně charakteru porušení těchto povinností ze strany cizince)*. To žalovaná dostatečně zohlednila i v napadeném rozhodnutí odůvodnila.
58. Co se týká finanční záruky, z provedené osobní prohlídky vyplývá, že žalobce měl u sebe jen malou finanční hotovost na to, aby mohl finanční záruku složit. Zároveň z jeho slov také vyplývá, že v ČR nemá žádné osobní vazby, nepočítaje v to ovšem příbuzenské vazby k dalším cizincům, kteří s ním přicestovali (strýc a bratranec). Vazby žalobce na území EU, které vyplývají z jeho tvrzení (manželka pracuje v Itálii), nemohou jeho nynější situaci na území ČR bezprostředně řešit. Krajský soud k tomu navíc dodává, že vzhledem k doposud neověřené totožnosti žalobce nelze mít ani tato tvrzení za dostatečně prokázaná.
59. Žalobce dále netvrdil, že by v průběhu jeho zajištění se změnila okolnosti, za nichž byl prvotně zajištěn. Tudíž ani z hlediska případné změny okolnosti nejsou zjevné důvody, proč by žalobce již neměl být zajištěn.

C) Délka doby prodloužení zajištění

60. Krajský soud v první řadě konstatuje, že ani ze zákona, ani z návratové směrnice nelze dovodit, v jakém intervalu se má pohybovat správní úvaha zajišťujícího orgánu

stran určení přiměřené doby zajištění za účelem vyhoštění. Konkrétní maximální délku zajištění nestanoví ani judikatura Evropského soudu pro lidská práva k čl. 5 odst. 4 Úmluvy. Přiměřenost stanovené doby zajištění je vždy třeba zkoumat s přihlédnutím ke skutkovým okolnostem případu. Otázkou tedy je, zda v předmětné věci byla délka doby prodloužení zajištění stanovená nejen zákonná, ale i přiměřená okolnostem případu. Žalovaná může potřebnou dobu odhadnout, ale pak je třeba, aby byla doba zajištění spíše kratší a umožňovala častější přezkum v případě iniciativy žalobce (srov. obdobně rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 13. 8. 2021, č. j. 41 A 21/2021-32).

61. Krajský soud poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79, přístupný na www.nssoud.cz. Podle něj je nutné uvést *„jaké všechny úkony bude pravděpodobně nezbytné provést k přípravě realizace správního vyhoštění konkrétní osoby. Dále lze nepochybně požadovat, aby správní orgán kvalifikovaně na základě svých zkušeností upřesnil v odůvodnění rozhodnutí svůj odhad, jak dlouho zabere provedení každého ze specifikovaných úkonů (např. obvyklá doba komunikace se zastupitelským úřadem země původu cizince, doba potřebná pro poskytnutí právní pomoci ze strany země původu). Správní orgán musí posuzovat uvedené otázky přísně individuálně, nikoliv paušálním odhadem.“*
62. Krajský soud k jednotlivým námitkám žalobce vzneseným v prvním žalobním bodě uvádí následující. V první řadě uvádí, že věc nahlížel optikou citované judikatury, ale také optikou již provedených úkonů žalované směřujících k dosažení cíle, tedy realizace správního vyhoštění žalobce. Jelikož ověření totožnosti je *conditio sine qua non* pro vystavení cestovního dokladu, lze usuzovat, že odhadnout průběh dalších úkonů od nejistého okamžiku zjištění totožnosti, které zahrnují vystavení cestovního dokladu, zajištění letenky, policejní eskorty atd. nelze ani s určitou pravděpodobností odhadnout.
63. Krajský soud má za to, že odhad žalované týkající se navazujících kroků týkajících se zajištění realizace vycestování žalobce (které žalovaná odpovídajícím způsobem popsala), odpovídá rámcově informaci uvedené ve sdělení ŘSCP Praha, že úkony směřující k ověření totožnosti a získání cestovního dokladu mohou trvat tuniskému velvyslanectví minimálně 2 měsíce. Vzhledem k tomu, že k datu vydání napadeného rozhodnutí ještě nebyla v důsledku nečinnosti tuniského velvyslanectví totožnost žalobce ověřena, nebylo možno očekávat, že by správní vyhoštění žalobce zpět do země původu mohlo být realizováno zásadně dříve. Nelze tedy souhlasit s žalobcem, že by počátek běhu pravděpodobné doby trvání úkonů zastupitelského úřadu Tuniska v délce trvání dvou měsíců, která vyplývá ze sdělení ŘSCP Praha, bylo možno vztáhnout již k počátku zajištění žalobce (26. 11. 2021), kdy ještě nebyl zastupitelský úřad Tuniska ani kontaktován (13. 12. 2021). Mírné překročení doby dvou měsíců vyplývající z citovaného sdělení ještě považuje krajský soud za – sice hraniční – leč akceptovatelný projev správního uvážení žalované, byť směřující opačným směrem, než ve smyslu citované judikatury (tzn. v pochybnostech ve prospěch kratšího zajištění).

64. Na základě zjištěných skutečností tedy žalovaná nemohla ani předvídat, že by v případě marného uplynutí doby zajištění stanovené napadeným rozhodnutím již nastala situace, kdy ji vyhoštění zcela neuskutečnitelné, ať již v důsledku dlouhodobé nečinnosti a nesoučinnosti orgánů země původu, anebo v důsledku jiných objektivních okolností (kupř. omezené dopravní kapacity či příp. zákazu vstupu do Tuniska souvisejícímu s pandemií Covid-19).
65. Krajský soud tedy shrnuje, že žalovaná stanovila délku doby zajištění v souladu se zákonem na základě úvahy, která je (v základních rysech) přezkoumatelná ve světle kontextu skutkových okolností zřejmých ze správního spisu a není zcela zjevně nepřiměřená (srov. kupř. rozsudek zdejšího soudu ve věci sp. zn. 33 A 38/2021, obdobně též rozsudek ve věci vedené u zdejšího soudu pod sp. zn. 33 A 39/2021). Krajský soud již dříve opakovaně dovodil, že za obdobných okolností (ovšem v případě prvotního zajištění) je doba okolo 60 dnů ještě akceptovatelná a únosná. Tento pohled lze přiměřeně uplatnit i v předmětné věci, a to vzhledem k tomu, že prvotní zajištění bylo stanoveno rovněž na dobu 70 dnů.

VII. Závěr a náklady řízení

37. Ze všech shora uvedených důvodů bylo rozhodnuto tak, že žaloba byla v celém rozsahu zamítnuta jako nedůvodná, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
38. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci žalobce měl úspěch ve věci, ale přiznání náhrady nákladů nepožadoval a ani ze spisu není zřejmé, že by mu nějaké vznikly. Žalovaná v řízení byla úspěšná, ale nevznikly jí žádné náklady přesahující její běžnou úřední činnost, protože jí soud náhradu nákladů nepřiznal (výrok III.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 4. března 2022

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

